

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Správa o vedeckovýskumnej činnosti na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2023

(Materiál na prerokovanie Vedeckej rady Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici 01.10.2024)

Predkladá: **doc. JUDr. Vierošlav Júda, PhD.**
prodekan pre vedu a výskum Právnickej fakulty UMB

Návrh uznesenia:

Vedecká rada Právnickej fakulty UMB v Banskej Bystrici schvaľuje Správu o vedeckovýskumnej činnosti na Právnickej fakulte UMB v Banskej Bystrici za rok 2023.

OBSAH

Úvod	3
1. Publikačná činnosť Právnickej fakulty UMB (ďalej len „PrF UMB“)	4
2. Projektová činnosť Právnickej fakulty UMB.....	8
2.1 Výskumné granty domáce	8
2.2 Výskumné granty zahraničné	19
3. Personálne zabezpečenie vedeckovýskumnej činnosti Právnickej fakulty UMB.....	21
4. Podpora vedeckovýskumných aktivít Právnickej fakulty UMB.....	22
4.1 Študentská vedecká odborná činnosť (ŠVOČ):.....	22
4.1.1 Fakultné kolo ŠVOČ	22
4.1.2 Česko-slovenské kolo ŠVOČ	23
4.2 Vedecké konferencie a odborné podujatia Právnickej fakulty UMB v roku 2023 ..	23

Úvod

Z ustanovení zákona o vysokých školách vyplýva, že vysoké školy majú dve základné funkcie, a to pedagogickú a vedeckú.¹ Primárnou funkciou vysokých škôl je poskytovanie vysokoškolského vzdelania. Vysoké školy sú zároveň aj vedeckými pracoviskami. Tieto dve funkcie by sa mali vzájomne dopĺňať, a preto je potrebné medzi nimi nájsť správne vyváženie. Vedeckovýskumná činnosť, ktorá je predmetom tejto správy sa musí prejavovať v niekoľkých oblastiach.

Prvou je zabezpečenie potrebných učebných textov pre študentov vo všetkých stupňoch štúdia. V tejto oblasti je potrebné vytvárať vlastné učebné texty a zároveň sa zapájať v spolupráci s katedrami iných právnických fakúlt do tvorby celoslovenských učebných textov.

Druhou oblasťou je rozvoj právnej vedy vo všetkých jej odvetviach, pričom vysokoškolskí pedagógovia, by mali mať výrazný vklad pri určovaní trendov jej vývoja.

Tabuľkové prehľady uvedené v správe poskytujú v zásade kvantitatívne údaje a len v obmedzenej miere dokumentujú aj jej kvalitu. Určitú výpovednú hodnotu pri hodnotení kvality má kategorizácia publikačných výstupov a ohlasy na jednotlivé výstupy.

K rozvoju kvality v pedagogickej ako aj vedeckej činnosti by malo prispieť kreovanie Rady pre vnútorný systém kvality Právnickej fakulty UMB, ktorá zriadením a činnosťou podporuje a rozvíja kvalitu vysokoškolského vzdelávania a kvalitu vedeckovýskumnej tvorivej činnosti. Posun v kvalite vedeckovýskumnej činnosti by mal podporiť aj kvalifikačný rast jednotlivých pedagógov, ktorý bol dosiahnutý na jednotlivých katedrách.

Podkladom pre vypracovanie správy boli výstupy z databáz evidencie publikačnej činnosti Univerzitnej knižnice UMB a Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2023.

¹ Podľa § 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Vysoké školy sú vrcholné vzdelávacie, vedecké a umelecké ustanovizne.

Poslaním vysokých škôl, ktoré sú súčasťou európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru, je prispievať k rozvoju vzdelanosti, poznania, vedy a kultúry v súlade s potrebami spoločnosti, rozvíjať vedomosti, zručnosti, múdrosť, tvorivosť a dobro človeka a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti. Napĺňanie tohto poslania so zameraním na študenta je predmetom hlavnej činnosti vysokých škôl.

Hlavnou úlohou vysokých škôl pri napĺňaní ich poslania je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania v súlade s potrebami spoločnosti a tvorivé vedecké bádanie alebo tvorivá umelecká činnosť.“

Správa by mala poskytnúť komplexný pohľad o stave vedeckovýskumnej činnosti tvorivých zamestnancov a doktorandov fakulty, zhodnotiť dosiahnuté výsledky a prípadne formulovať závery a návrhy na zlepšenie jednotlivých ukazovateľov.

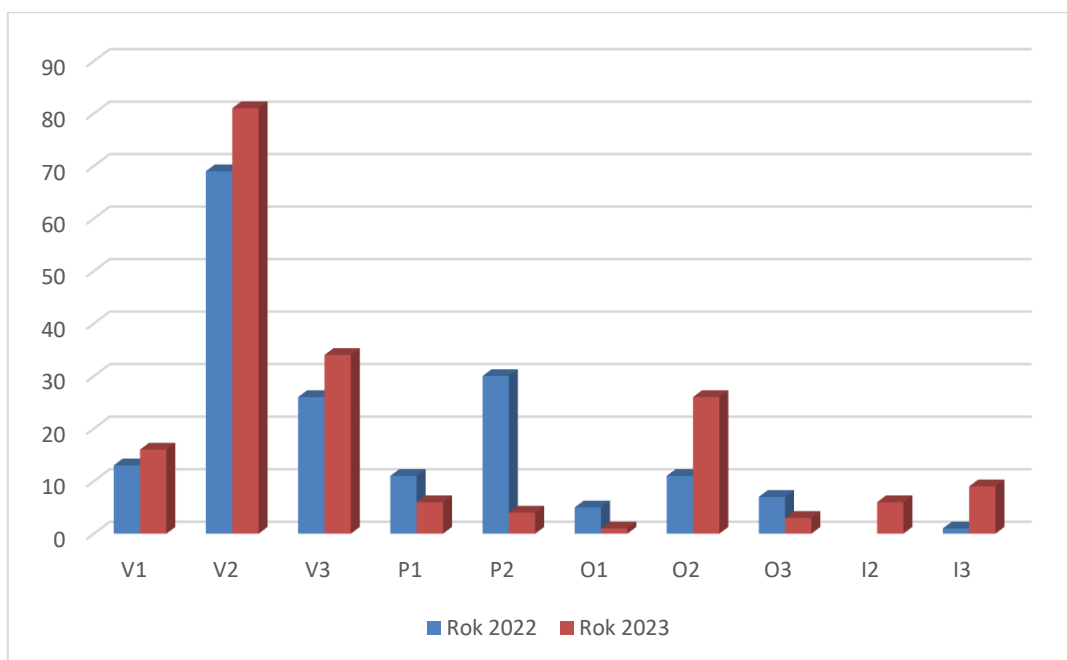
1. Publikačná činnosť Právnickej fakulty UMB (ďalej len „PrF UMB“)

Prehľad publikačnej činnosti PrF UMB za rok 2023 podľa rozpisovaných kategórií

V1	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako celok	16
V2	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka	81
V3	Vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu	34
P1	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako celok	6
P2	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako časť učebnice alebo skripta	4
O1	Odborný výstup publikačnej činnosti ako celok	1
O2	Odborný výstup publikačnej činnosti ako časť knižnej publikácie alebo zborníka	26
O3	Odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu	3
I2	Iný výstup publikačnej činnosti ako časť publikácie alebo zborníka	6
I3	Iný výstup publikačnej činnosti z časopisu	9
Súčet		186

Zdroj: Databáza publikačnej činnosti a ohlasov UMB k 22. 9. 2024

Porovnanie počtu publikácií podľa jednotlivých kategórií za roky 2022 a 2023

Prehľad publikačnej činnosti na jednotlivých katedrách PrF UMB za rok 2023¹

PrF UMB	V1	V2	V3	P1	P2	O1	O2	O3	I2	I3	Spolu
Katedra dejín štátu a práva	0	4	4,7	3	0	0	5	0	6	0	22,7
Katedra ústavného práva a teórie práva	1,5	7,5	7	1	0	0	1	0	0	3	21
Katedra správneho práva	2	0,83	1,33	1	0	0	1	1	0	0	7,16
Katedra medzinárodného, európskeho práva a právnej komunikácie	0,5	2	5	0	0	0	0	0	0	3	10,5
Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forenzných disciplín	1,5	25,32	7,43	0	2	0	9	1	0	0	46,25
Katedra obchodného a finančného práva	5,5	20,42	2,45	1	0	0	1	0	0	1	31,37
Katedra občianskeho a pracovného práva	5	20,93	6,09	0	2	1	9	1	0	2	47,02
Spolu	16	81	34	6	4	1	26	3	6	9	186

¹ ide o celkovú publikačnú činnosť vykazovanú za PrF UMB vrátane publikačnej činnosti doktorandov

Prehľad ohlasov publikačnej činnosti na PrF UMB za rok 2023 podľa rozpísaných kategórií:

Štatistika: kategória ohlasov od roku 2023

1 Citácia v publikácii registrovaná v citačných indexoch			3
	Domáce		0
	Zahraničné		3
2 Citácia v publikácii vrátane citácie v publikácii registrovanej v iných databázach okrem citačných indexov			30
	Domáce		23
	Zahraničné		7
3 Recenzia a umelecká kritika v publikácii			0
	Domáce		0
Súčet			33

Zdroj: Databáza publikačnej činnosti a ohlasov UMB k 22. 9. 2024

Prehľad publikačnej činnosti študentov denného doktorandského štúdia PrF UMB za rok 2023 podľa rozpísaných kategórií:

Počet interných doktorandov		3
Štatistika: skupiny kategórií publikačnej činnosti		Prehľad publikačnej činnosti PrF UMB za rok 2023
V1	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako celok	0
V2	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka	4
V3	Vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu	0
P1	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako celok	0
P2	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako časť učebnice alebo skripta	0
O1	Odborný výstup publikačnej činnosti ako celok	8
O2	Odborný výstup publikačnej činnosti ako časť knižnej publikácie alebo zborníka	0
O3	Odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu	0

I2	Iný výstup publikačnej činnosti ako časť publikácie alebo zborníka	0
I3	Iný výstup publikačnej činnosti z časopisu	0
Súčet		12

Zdroj: Zdroj: Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2023

Prehľad publikačnej činnosti študentov externého doktorandského štúdia PrF UMB za rok 2023 podľa rozpisovaných kategórií:

Počet externých doktorandov		29
Štatistika: skupiny kategórií publikačnej činnosti		Prehľad publikačnej činnosti PrF UMB za rok 2023
V1	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako celok	3
V2	Vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka	1
V3	Vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu	0
P1	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako celok	0
P2	Pedagogický výstup publikačnej činnosti ako časť učebnice alebo skripta	0
O1	Odborný výstup publikačnej činnosti ako celok	0
O2	Odborný výstup publikačnej činnosti ako časť knižnej publikácie alebo zborníka	0
O3	Odborný výstup publikačnej činnosti z časopisu	30
I2	Iný výstup publikačnej činnosti ako časť publikácie alebo zborníka	0
I3	Iný výstup publikačnej činnosti z časopisu	0
Súčet		34

Zdroj: Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2023

Záver:

Z vykonaného prehľadu vyplýva, že došlo k nárastu publikačných výstupov na 186 oproti 173 výstupom za rok 2022. Pozitívne možno hodnotiť nárast publikačnej činnosti oproti roku 2022 v najdôležitejších kategóriách, V1, V2 a V3.

Vedúci katedier by mali mať stanovené plány publikačnej činnosti všetkých jej členov a dôsledne priebežne kontrolovať ich plnenie.

Z hodnotenia dosiahnutých výsledkov v členení podľa jednotlivých katedier vyplýva, že najväčší podiel v publikačných výstupoch mala Katedra občianskeho a pracovného práva, Katedra trestného práva, kriminalistiky, kriminológie a forenzných disciplín a Katedra obchodného a finančného práva.

Publikačné výstupy doktorandov závisia primárne od počtu doktorandov. Preto je však potrebné venovať zo strany školiteľov väčšiu pozornosť pri zostavovaní vedeckej časti individuálneho študijného plánu a jeho plnení tak, aby sa dosiahlo zlepšenie v oblasti publikačných výstupov.

2. Projektová činnosť Právnickej fakulty UMB

2.1 Výskumné granty domáce

V roku 2023 boli na PrF UMB riešené nasledovné domáce projekty:

1.

Agentúra / grantové schéma: VEGA

Názov projektu: Zavedenie vzájomného uznávania justičných rozhodnutí v trestných veciach do právneho poriadku Slovenskej republiky

Evidenčné číslo projektu: 1/0004/20

Suma poskytnutých finančných prostriedkov za rok 2022 (bežné výdavky): 7.377,- €

Rok schválenia: 2019

Doba trvania: 2020 – 2023

Anotácia: Vzájomné uznávanie justičných rozhodnutí je kľúčovým konceptom európskeho justičného priestoru. Je všeobecným konceptom, ktorý sa nachádza už v samom koreni európskej integrácie. Ku konceptu vzájomného uznávania ako všeobecného konceptu EÚ bolo napísaných a publikovaných mnoho diel, vrátane Slovenskej republiky. Problematikou zavedenia vzájomného uznávania justičných rozhodnutí v trestných veciach do právneho poriadku Slovenskej republiky sa osobitne doposiaľ nevenoval žiadny vedecký projekt. To otvára priestor pre preskúmavanie relevantných otázok a navrhnutie návrhov v rovine *de lege ferenda* pre slovenského zákonodarcu.

Zodpovedný riešiteľ: doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klimek, PhD.

2.

Agentúra / grantová schéma: VEGA

Názov projektu: Prierezová analýza mimoriadnych intervenčných zásahov štátu a ich aplikácie v období krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na súkromnoprávne vzťahy v Slovenskej republike

Evidenčné číslo projektu: 1/0472/21

Suma poskytnutých finančných prostriedkov za rok 2022 (bežné výdavky): 3.260,- €

Rok schválenia: 2020

Doba trvania: 2021 – 2023

Anotácia: Svetová ekonomika je dramaticky a plošne poznačená dôsledkami ochorenia COVID-19. Infekčné šírenie choroby si vyžiadalo masívne karanténne opatrenia, ktoré dramaticky spomalili prakticky všetky organické časti globálnej spoločnosti a prejavili sa v prepade ekonomiky, v poklese zamestnanosti a v zadlženosti, štátu, samosprávy, podnikateľského sektora a obyvateľstva. S tým súviselo (aj na Slovensku) aj prijatie viacerých legislatívnych opatrení, zameraných najmä na ochranu dlžníkov pred veriteľmi, ktoré sa týkajú práva konkurzného, exekučného, obchodného a pracovného. Podstatou projektu je komplexná analýza prijatých mimoriadnych legislatívnych opatrení Slovenskej republiky počas koronakrízy, posúdenie právnych dopadov týchto opatrení na súkromno-právne vzťahy u nás a vypracovanie návrhu univerzálnych riešení ako podnetov de lege ferenda, ktoré by sa mohli využiť v prípade budúcich krízových stavov v slovenskej ekonomike.

Zodpovedný riešiteľ: doc. JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD.

3.

Agentúra / grantová schéma: VEGA

Názov projektu: Hodnoty v práve

Evidenčné číslo projektu: 1/0619/21

Suma poskytnutých finančných prostriedkov za rok 2022 (bežné výdavky): 5.485,- €

Rok schválenia: 2020

Doba trvania: 2021 – 2024

Anotácia: Projekt si dáva za cieľ zodpovedanie otázok týkajúcich sa hodnôt v práve. Cieľom je spracovanie teoretických, filozofických, právnych, historických, sociologických a politických, ale aj ekonomických, resp. politicko-ekonomických aspektov, ktoré majú vplyv na tvorbu hodnôt v spoločnosti (a práve) a odhalenie ich významu pre súčasnosť v oblasti práva, ako aj snaha o potvrdenie/vyvrátenie tézy o večnosti, nemennosti a stálosti hodnôt, resp. tézy,

že hodnoty podliehajú vývoju spoločnosti, otázka kontinuity - diskontinuity vo vzťahu k minulosti. V centre pozornosti výskumu bude aj otázka hodnôt a ich deštrukcie v postmodernej spoločnosti, či dopady opatrení prijatých v súvislosti s koronavírusom..

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Mgr. Andrea Kluknavská Andrea, PhD., LL.M.

4.

Agentúra / grantové schéma: VEGA

Názov projektu: Limity európskej integrácie v slovenskom ústavnom poriadku

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0091/23

Rok schválenia projektu: 2023

Doba trvania:

Anotácia: Otázka existencie limitov európskej integrácie vo vnútroštátnych ústavných poriadkoch je v právnom diskurze prítomná od počiatkov Európskych spoločenstiev. S ohľadom na potenciálne tektonické dopady na vzťah ústavných poriadkov a práva EÚ, téma oprávneným spôsobom vzbudzuje vášne medzi zástancami hlbšej európskej integrácie ako aj podporovateľmi suverenity členských štátov EÚ. Zámerom projektu je posilnenie vedeckého povedomia o téme ústavných limitov európskej integrácie na Slovensku. Výskum sa tak bude venovať predovšetkým intersystémovým vzťahom slovenského ústavného práva a práva EÚ.

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Mgr. Andrea Kluknavská Andrea, PhD., LL.M.

5.

Agentúra / grantové schéma: VEGA

Názov projektu: Európske mimikry algoritmickeho riadenia obsahu pracovnoprávneho vzťahu v slovenskej právnej úprave v dôsledku transpozície prameňov európskeho pracovného práva a revidovaného uplatnenia GDPR

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0013/23

Rok schválenia projektu: 2023

Doba trvania:

Anotácia: Využívanie algoritmickeho riadenia predstavuje ďalší krok k depersonalizácii obsahu pracovnoprávnych vzťahov. Aktuálnym príkladom nevyhnutnosti jeho regulácie na národnej i európskej úrovni je rastúce pôsobenie digitálnych platforiem, v rámci návrhu smernice, v ktorej prichádza po prvýkrát k pokusu o jeho právnu reguláciu. Cieľom projektu je

skúmanie nielen možnosti využívania algoritmického riadenia zamestnancov, ale aj stanovenie limitov jeho použitia s ohľadom na pracovnoprávnu ochranu zamestnancov na európskej i slovenskej úrovni tak, aby prichádzalo neustále k zohľadneniu premisy o dôstojnom výkone závislej práce zo strany zamestnancov.

Zodpovedný riešiteľ: Marek Švec, Doc. JUDr., PhD., LL.M., univ. prof.

Granty riešené na PrF UMB v pozícii spoluriešiteľa:

1.

Agentúra / grantové schéma: Projekt Erasmus+ Typ projektu: Erasmus+ / KA2 - Kooperatívne partnerstvá

Názov projektu: SERVICE-LEARNING AS A PEDAGOGY TO PROMOTE INCLUSION, DIVERSITY, AND DIGITAL EMPOWERMENT (SLIDE)

Číslo projektu: 2021-1-BE02-KA220-HED-000032235

Rok schválenia: 2021

Doba trvania: 2022 – 2024

Anotácia: Cieľom projektu SLIDE je prepojiť service learning s rozvojom digitálnych kompetencií s cieľom podporiť inklúziu a rozmanitosť. SLIDE prepája študentov a akademikov zo širokej škály európskych univerzít, aby čerpali z existujúcich postupov, zdieľali poznatky a rozvíjali najlepšie postupy v komunite a s komunitou, pričom sa všetci stanú zdrojmi výučby, riešiteľmi problémov a partnermi. Súčasťou projektu je tvorba viacerých výstupov, ku ktorým bude realizovaný výskum.

Zodpovedný riešiteľ za PrF UMB: JUDr. Ľubica Saktorová, PhD., LL.M., M.A.

2.

Agentúra / grantové schéma: KEGA

Názov projektu: Využitie informačných technológií ako inovatívny faktor interdisciplinárnej edukácie budúcich prekladateľov a právnikov

Kód projektu: 022UMB-4/2021

Rok schválenia: 2021

Doba trvania: 2021 – 2023

Anotácia: Hlavným cieľom projektu a výskumného zámeru je implementácia nových metód a foriem vzdelávania s využitím informačných technológií v 2. stupni štúdia študijných programov nemecký jazyk a kultúra zameraných na preklad a tlmočenie, ako aj v študijnom

programe právo a zavedenie interdisciplinárnych prvkov do edukácie v predmetných študijných programoch.

Zodpovedný riešiteľ: doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD.

Zodpovedný riešiteľ za PrF UMB a zástupca vedúceho projektu: JUDr. Monika Némethová, PhD., univ. doc.

Prehľad počtu podaných projektov VEGA, KEGA a APVV v roku 2023

Názov katedry	VEGA	KEGA	APVV	Spolu
<i>Katedra dejín štátu a práva</i>	0	0	0	0
<i>Katedra ústavného práva a teórie práva</i>	0	1 (zodpovedný riešiteľ: JUDr. Ondrová, univ. doc.)	0	1
<i>Katedra správneho práva</i>	1 (zodpovedný riešiteľ: JUDr. Píry, PhD.)	0	0	1
<i>Katedra medzinárodného, európskeho práva a právnej komunikácie</i>	1 (zodpovedný riešiteľ: JUDr. Júdová, univ. doc.)	0	0	1
<i>Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forenzných disciplín</i>	1 (zodpovedný riešiteľ: doc. Klimek)	0	1 (zodpovedný riešiteľ: doc. Vaško)	2
<i>Katedra obchodného a finančného práva</i>	0	1 (zodpovedný riešiteľ: JUDr. Jamrichová, PhD.)	1 (zodpovedný riešiteľ: JUDr. Jamrichová, PhD.)	2
<i>Katedra občianskeho a pracovného práva</i>	1 (zodpovedný riešiteľ: prof. Gandžalová)	0	1 (zodpovedný riešiteľ: doc. Zajác Ševcová)	2
Spolu	4	2	2	9

Bližšia charakteristika podaných žiadostí o granty v roku 2023:

VEGA – projekty financované

1.

Názov projektu: **Strategické výzvy aplikácie Nariadenia EÚ č. 650/2012 o cezhraničných dedeniach**

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0300/24

Anotácia: Do 17. augusta 2015 prijatie a uznávanie cudzích rozhodnutí (aj v dedičských veciach) upravoval zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (§63). V prípade nehnuteľností na území Slovenskej Republiky bola právomoc rozhodovať v dedičskom konaní daná výlučne orgánom SR. Od 17. augusta 2015 (okrem čl. 77, 78, 79, 80 a 81) nadobudlo účinnosť Nariadenie EÚ č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení Európskeho osvedčenia o dedičstve. Dôvodom jeho prijatia bola potreba uľahčiť riadne fungovanie vnútorného trhu odstránením prekážok voľného pohybu osôb. Špecifiká legislatív v dedičských veciach členských štátov EÚ však aplikáciu Nariadenia limitujú. Projekt má za cieľ skúmať a určiť strategické výzvy aplikácie Nariadenia v SR a v komparatívnej perspektíve aj vo vybraných členských štátoch EÚ. Výstupom je prínos v oblasti právnej vedy, ako aj v pripravovaných riešeniach pre aplikačnú prax.

Zodpovedný riešiteľ: Gandžalová Daniela, prof. JUDr., PhD.

VEGA – projekty nefinancované

1.

Názov projektu: **Obmedzenia voľby práva a voľby právomoci v záujme ochrany zraniteľných osôb**

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0726/24

Anotácia: Rodinnoprávne vzťahy (manželstvo, rodičovstvo, registrované partnerstvá, vyživovacia povinnosť) a dedičské vzťahy sú tradične oblasti so silným paternalistickým dohľadom štátu. Preto sa v týchto odvetviach vyskytuje veľmi málo dispozitívnych noriem. Táto vlastnosť rodinných a dedičských vzťahov sa premieta i do úpravy ich cezhraničných

aspektov. Možnosť účastníkov týchto vzťahov zvoliť si rozhodné právo, ako i zvoliť si súdy ktorého štátu budú vo veci rozhodovať (medzinárodná právomoc), sa v tejto oblasti širšie udomácňuje až v posledných dvoch desaťročiach. Navyše sa neustále vyvíja, ako preukazuje i nedávna revízia Nariadenia (EÚ) 2019/1111 Brusel IIb.

Zároveň je takáto voľba rôznymi spôsobmi obmedzovaná, tak aby boli účastníci predmetných právnych vzťahov chránení pred dôsledkami neuváženej voľby práva. Podmienky (vecné, formálne, časové) a ich posudzovanie, tak môžu viesť k problémom s účinnosťou dohôd o voľbe práva a voľbe právomoci na území iného členského štátu, než v ktorom boli uzavreté.

Zodpovedný riešiteľ: Júdová Elena, JUDr., PhD., univ. doc.

2.

Názov projektu: **Budovanie a rozvoj zelenej infraštruktúry : legislatívne možnosti**

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0565/24

Anotácia: Boj proti klimatickým zmenám je jedna zo zásadných priorít spoločnosti a medzinárodného spoločenstva. Viaceré štúdie a rovnako tak aj skúsenosti miest vo vybraných krajinách potvrdzujú, že zelená infraštruktúra je jeden z najefektívnejších nástrojov v boji proti otepľovaniu a klimatickým zmenám. Budovanie komplexného systému zelenej infraštruktúry v rámci miest a sídiel je však vecou nie len technických vied a urbanizmu, ale aj legislatívy a právnej vedy. Práve právna veda by mala poskytovať odpovede na otázky ako z hľadiska samosprávy a legislatívy najefektívnejšie presadzovať budovanie jednotlivých prvkov zelenej infraštruktúry, zapájať podnikateľské prostredie a občiansku spoločnosť. Predmet nášho vedeckého úsilia je hľadať najefektívnejšie legislatívne možnosti na presadzovanie zelenej infraštruktúry v podmienkach miestnej samosprávy, a to s akcentom na ekonomické možnosti územnej samosprávy.

Zodpovedný riešiteľ: Píry Martin, JUDr., PhD.

3.

Názov projektu: **Zavedenie európskych trestných činov do právneho poriadku Slovenskej republiky**

Poskytovateľ grantu: VEGA

Evidenčné číslo projektu: 1/0100/24

Anotácia: Zavedenie európskych trestných činov je kľúčovým konceptom európskeho justičného priestoru. Rada Európy ako aj EÚ upravujú oblasť európskych trestných činov

v osobitných právnych predpisoch. V takýchto právnych predpisoch predstavili a stále predstavujú minimálne pravidlá (nazývané aj minimálne normy), ako vo vnútroštátnom práve „novelizovať“ európske trestné činy do „európskej podoby“. Ku konceptu európskych trestných činov bolo napísaných a publikovaných mnoho diel, vrátane Slovenskej republiky. Avšak, problematikou ich zavedenia do právneho poriadku Slovenskej republiky sa osobitne doposiaľ nevenoval žiadny vedecký projekt. To otvára priestor pre preskúvanie relevantných otázok a navrhnutie návrhov v rovine de lege ferenda pre slovenského zákonodarcu, ako aj ich uplatnenie v aplikačnej praxi.

Zodpovedný riešiteľ: Klimek Libor, doc. JUDr. et PhDr. mult., PhD., Dr. h. c.

KEGA projekt financovaný - 0

KEGA projekty nefinancované - 2

1.

Názov projektu: **Územná samospráva vo vizibilite práva a ekológie**

Poskytovateľ grantu: KEGA

Registračné číslo projektu: 014UMB-4/2024

Anotácia: V podmienkach Slovenskej republiky predstavujú obec a vyšší územný celok základ územnej samosprávy. Územná samospráva zasahuje výkonom svojich právomocí do života každého subjektu práva. Vo vzťahu k obciam a vyšším územným celkom je dôležitá fiškálna decentralizácia, v rámci ktorej dochádza k účelnému prerozdeleniu úloh medzi štát a ďalšie úrovne územnej samosprávy v rámci zabezpečenia verejných zdrojov a výdavkov, pričom celý proces súčasne zohľadňuje charakteristické rysy príslušného regiónu.

Okrem uvedeného územná samospráva plní množstvo iných významných úloh, ako napríklad utvára a chráni podmienky na zdravý spôsob života obyvateľov obce. Obce v zásade ako prvé disponujú informáciou o znečistení životného prostredia, ekologickej záťaži či nelegálnej skládke odpadu. Na strane druhej potrebujú disponovať právnymi, technickými, ale najmä finančnými prostriedkami, aby zabezpečili ochranu životného prostredia. Na podklade deskripcie právnej úpravy sú analyzované otázky aplikačnej praxe, a to s cieľom komparácie a predstavenia možných návrhov de lege ferenda. Príkladom sú legislatívne hranice normotvornej činnosti obcí a vyšších územných celkov, nedostatky financovania, ako aj výberu miestnych daní a poplatkov, ktoré zásadným spôsobom (pozitívne, alebo negatívne) ovplyvňujú kvalitu života v obci.

Zodpovedný riešiteľ: Ondrová Júlia, JUDr., PhD., univ. doc.

2.

Názov projektu: **Inovatívna učebnica rozpočtového práva**

Poskytovateľ grantu: KEGA

Registračné číslo projektu: 020UMB-4/2024

Anotácia: Verejné rozpočty ako nástroje finančnej politiky štátu, vyšších územných celkov, obcí, prípadne iných subjektov sa dotýkajú každého z nás. V právnej úprave verejných rozpočtov, v právnej úprave rozpočtového procesu a pravidiel rozpočtového hospodárenia sa orientuje len málo právnikov, a to napriek tomu, že rozpočtové právo je predmetom výučby na všetkých právnických fakultách. Rozpočtové právo vzhľadom na jeho zložitosť, roztrieštenosť a aj pomerne časté zmeny sa u študentov neteší veľkej obľube. Poznanie rozpočtového práva je však z pohľadu nakladania s verejnými financiami nielen potrebné, ale až nevyhnutné. Množstvo absolventov právnických fakúlt sa vo svojej praxi stretne s verejnými prostriedkami, pričom bez znalosti rozpočtového práva môže dochádzať k porušovaniu pravidiel rozpočtového hospodárenia. V súčasnej dobe taktiež netreba zabúdať na rozpočtové právo Európskej únie, s ktorým sa explicitne spája právo európskych štrukturálnych a investičných fondov. Napriek tomu, že právo európskych štrukturálnych a investičných fondov sa už v súčasnosti na väčšine právnických fakúlt vyučuje, ide spravidla o voliteľné, prípadne výberové predmety, o ktoré študenti nejavia veľký záujem, a preto množstvo absolventov práva nemá o tejto oblasti práva ani základné vedomosti. Riešiteľský kolektív sa rozhodol vytvoriť elektronickú učebnicu rozpočtového práva, v rámci ktorej bude problematika rozpočtového práva vrátane rozpočtového práva Európskej únie podaná študentom zaujímavým a inovatívnym spôsobom.

Zodpovedný riešiteľ: Jamrichová Tatiana, JUDr., PhD.

APVV projekt financovaný – 0

APVV projekty podané - 3

1.

Názov projektu: **Zelené zdaňovanie v reflexii slovenskej legislatívy a európskych štandardov**

Poskytovateľ grantu: APVV

Kód výzvy: VV 2023

Anotácia: Jedným z významných ekonomických nástrojov na zlepšenie stavu životného prostredia je tzv. zelené zdaňovanie. Napriek tomu, že daňový systém nemá priamy dopad

na životné prostredie, jeho nepriamy vplyv je značný. Dobrý daňový systém môže napomôcť k zníženiu environmentálnej záťaže nielen zakotvením environmentálnych daní, ale aj poskytnutím správnych stimulov, úľav alebo oslobodení v oblasti ostatných daní. Environmentálne dane nie sú v slovenskej právnej úprave vymedzené. Ich vymedzenie vyplýva z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ). 691/2011 zo 6. júla 2011 o európskych environmentálnych ekonomických účtoch, ktoré v I. 2 ods. 2 vymedzuje daň súvisiacu so životným prostredím ako daň, ktorej základom je fyzická jednotka (alebo náhrada fyzickej jednotky) niekoho, kto má preukázaný osobitný negatívny vplyv na životné prostredie, a je označená za daň v ESÚ 95 (resp. ESA 2010). Pre účely štatistiky sa v Slovenskej republike pod environmentálne dane radia nielen dane, ale aj rôzne poplatky, prípadne iné platby. Okrem toho názvy daní a poplatkov sa nie vždy zhodujú s názvami obsiahnutými v právnej úprave. Riešiteľský kolektív má záujem sa zamerať na vymedzenie environmentálnych daní v kontexte s teóriou daňového práva, rozobrať právnu úpravu environmentálnych daní a iných daní v kontexte environmentálnych prvkov a navrhnúť možnosti zlepšenia.

Zodpovedný riešiteľ: Jamrichová Tatiana, JUDr., PhD.

2.

Názov projektu: **Trestnoprávne aspekty umelej inteligencie**

Poskytovateľ grantu: APVV

Kód výzvy: VV 2023

Anotácia: Projekt sa zaoberá vysoko aktuálnou problematikou s nadnárodným spoločenským významom. Projekt je zameraný na vymedzenie a preskúmanie nových teoretických a praktických aspektov umelej inteligencie (ďalej len „AI“) z trestnoprávneho hľadiska. Hlavným vedeckým cieľom je formulácia možností trestného práva hmotného a procesného v boji proti kriminalite spojenej s AI tým, že sa riešiteľský tím sústreďí na fenomenológiu, vyhodnotenie možných prístupov k riešeniu trestnej zodpovednosti za AI, základy trestnej zodpovednosti, posúdenie nutnosti vytvárania nových skutkových podstát, sankcionovanie, zákonnosť a legitimitu uplatnenia trestnoprocesných inštitútov a na taktiku a metodiku vyšetrovania kriminality spojenej s AI. Originálnosť projektu spočíva predovšetkým v uplatnení interdisciplinárneho prístupu pri skúmaní danej problematiky, napĺňania cieľov projektu a projektových aktivít ako aj interdisciplinárnym zložením riešiteľského kolektívu. Význam výsledkov spočíva v príprave návrhov opatrení: v oblasti právnej teórie a praxe, premietnutej do skôr hmotnej než procesnej legislatívy a rozhodovacej praxe súdov, nevyhnutná znalecká činnosť, v oblasti technologickej, premietnutej do normotvornej činnosti

a vytvárania best practices, ako aj v oblasti kriminalistickej, premietnutej do vzniku nových postupov, prípadne podoblastí v rámci odboru kriminalistiky (získovanie a dokumentovanie stôp trestného činu a dôkazov). Záverečným výstupom z vedecko-výskumnej úlohy bude spracovaný návrh legislatívnych úprav de lege ferenda v hmotno-právnej a procesno-právnej rovine a jeho vedecká oponentúra. Výsledky projektu budú distribuované zodpovedným inštitúciám na národnej a medzinárodnej úrovni.

Zodpovedný riešiteľ: Vaško Adrián, doc., JUDr., PhD.

3.

Názov projektu: **Zefektívnenie právnej úpravy postavenia cudzincov v civilnom súdnom konaní**

Poskytovateľ grantu: APVV

Kód výzvy: VV 2023

Anotácia: Projekt realizuje aplikovaný výskum právnych otázok naviazaných na problematiku právneho postavenia cudzincov v civilnom súdnom konaní pred slovenskými súdmi. V slovenskej procesualistike a civilistike ide o vysoko aktuálny, teoreticky, normatívne i právnoaplikačne v dostatočnej miere nerozpracovaný inštitút, a to i napriek tomu, že vo vzťahu k problematike postavenia cudzincov možno pozorovať trend naberania na intenzite tak v praxi jej súdneho uplatňovania ako i doktrinálneho prehodnocovania dlhodobo ukotvených prístupov nielen v SR ale i v zahraničí a rovnako vo vzťahu k európskemu právu. Práve stúpajúci príliv cudzincov v krajinách Európskej únie a v posledných rokoch i na Slovensku (migrácia z tretích krajín i aktuálny konflikt na Ukrajine) je jednou z hlavných spoločenských otázok, ktoré si vyžadujú okamžité a pružné riešenia novelizovaním legislatívy a nových úprav pobytového režimu cudzincov, ich fungovania našom území a pred našimi štátnymi orgánmi, súdy nevynímajúc.

Hlavným zámerom projektu je realizovať komplexnú analýzu právnej úpravy postavenia cudzinca v civilnom konaní. Vytvoriť komplexnú analýzu o aktuálnom stave problematiky i v komparácii so zahraničím. Analyzovať judikatúru, identifikovať a extrahovať všetky relevantné údaje a identifikovať vzory alebo trendy, ktoré môžu byť dôležité pre novelizáciu právnej úpravy postavenia cudzinca v právnych predpisoch Slovenskej republiky. Vytvoriť informačné materiály pre štátne organizácie a neziskové organizácie pomáhajúce cudzincom v civilnom konaní v SR. Vypracovať návrhy zmien súčasnej právnej úpravy postavenia cudzincov v civilnom súdnom konaní v Slovenskej republike.

Zodpovedný riešiteľ: Zajác Ševcová Katarína, doc., JUDr., PhD.

Domáce granty podané v roku 2023 v úlohe partnera - spoluriešiteľa

VEGA – 0

KEGA – 0

APVV – 0

2.2 Výskumné granty zahraničné

V roku 2023 boli v úlohe partnera – spoluriešiteľa na PrF UMB riešené nasledovné zahraničné projekty:

1.

Agentúra / grantové schéma: Erasmus+

Názov projektu: Service-Learning as a pedagogy to promote inclusion, diversity, and digital empowerment

Identifikačné číslo projektu podľa zmluvy: 2021-1-BE02-KA220-HED-000032235

Rok schválenia: 2021

Doba trvania: 2021 -2023

Anotácia: Cieľom projektu je prepojiť service learning s rozvojom digitálnych kompetencií s cieľom podporiť inklúziu a rozmanitosť. SLIDE prepája študentov a akademikov zo širokej škály európskych univerzít, aby čerpali z existujúcich postupov, zdieľali poznatky a rozvíjali najlepšie postupy v komunite a s komunitou, pričom sa všetci stanú zdrojmi výučby, riešiteľmi problémov a partnermi. Súčasťou projektu je tvorba viacerých výstupov, ku ktorým bude realizovaný výskum.

Zodpovedný riešiteľ za PrF UMB: JUDr. Ľubica Saktorová, PhD., LL.M., M.A.

Zahraničné granty podané v roku 2023 – 2

1.

Názov projektu: **Effective Mutual Recognition in Criminal Matters in Comparative Perspective**

Poskytovateľ grantu: Európska komisia

Kód výzvy: JUST-2023-JCOO

Anotácia: The project is focused on assessment of the practical procedures and case-law (of the national courts and the Court of Justice of the European Union) of the mutual recognition in

criminal crossborder matters in the European Union, with special attention to “redesigned” system of recognition of freezing orders and confiscation orders, as well as the most successful instrument of mutual recognition – the European arrest warrant, all of them in criminal matters in the EU. It analyses contemporary legal framework at national level (Slovakia, Poland and Lithuania), at the EU level, relevant case-law of the Court of Justice of the European Union, best practices of legal representatives of selected European justice systems in practice, other relevant experiences of legal representatives of national justice systems etc. The main objective of the project is to identify the best practices and practical knowledge and their subsequent sharing to wider international expert audience dealing with mutual recognition of three types of orders in criminal cross-border matters. The main methodology of project is based on epistemological methods of induction to reach certain conclusions in the process of identifying existing rules used in practice.

Zodpovedný riešiteľ: Klimek Libor, doc. JUDr. et PhDr. mult., PhD., Dr. h. c.

Agentúra / grantová schéma: Projekt Erasmus+ Typ projektu: Erasmus+ / KA2 - Kooperáčné partnerstvá

Názov projektu: **European Inclusion of Ukrainian Students**

Poskytovateľ grantu: Európska komisia

Kód výzvy: Call 2023 Round 1 KA2

Trvanie projektu: 1.12.2023 - 20.11.2026

Anotácia: Celkovým cieľom je identifikovať výzvy, podeliť sa o skúsenosti a poznatky o tom, ako partnerské univerzity projektu zvládli situáciu stabilizovať a zlepšiť procesy s cieľom vytvoriť bezpečné a inkluzívne prostredie pre študentov pochádzajúcich z vojnou zmetanej krajiny. Ambíciou je vytvoriť komplexnú informačnú základňu (o ekonomickom prostredí, spoločenských zvyklostiach, legislatívnych špecifikách, kultúrnych jedinečnostiach atď.) a následnú aplikáciu nástrojov, ktoré umožnia inklúziu ukrajinských študentov.

Zahraničné granty podané v roku 2023 v úlohe partnera – spoluriešiteľ'a – 0

Zhrnutie:

Projektová činnosť má zásadný význam pri hodnotení fakulty a prejavuje sa tiež v niekoľkých oblastiach. Jedným z predpokladov financovania projektov je výber problematiky, ktorá sa má v projekte riešiť, čím sa má zabezpečiť to, že výsledky projektu sú celospoločensky potrebné. Ďalším predpokladom je kvalitné zloženie riešiteľského kolektívu, najmä výsledky jeho publikačnej činnosti, čím sa vytvára tlak na potenciálnych uchádzačov. Zároveň projektová činnosť je doplnkovým zdrojom financovania.

Z vykonaného prehľadu vyplýva, že na niektorých katedrách je projektová aktivita minimálna alebo nulová. Aj napriek tomu, že jednotlivé katedry nie sú obsadené rovnakým počtom pedagógov, je potrebné prijať opatrenia na zvýšenie projektovej aktivity.

3. Personálne zabezpečenie vedeckovýskumnej činnosti Právnickej fakulty UMB

Kvalifikačná štruktúra tvorivých zamestnancov k 31.12.2023

Názov katedry	Funkčné miesto profesor	Funkčné miesto docent	Odborný asistent	Odborný asistent	Asistent	Výskumný pracovník	Spolu
<i>Katedra dejín štátu a práva</i>	1	2	2				5
<i>Katedra ústavného práva a teórie práva</i>		3	3				6
<i>Katedra správneho práva</i>	1		2				3
<i>Katedra medzinárodného, európskeho práva a právnej</i>		1	4				5
<i>Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky</i>	3	2	1				6
<i>Katedra obchodného a finančného práva</i>	2	2	4				8
<i>Katedra občianskeho a pracovného práva</i>	2	3	3				8
Spolu	9	13	19				41

Záver:

V roku 2023 sa na Právnickej fakulte UMB uskutočnilo habilitačné konanie JUDr. PhDr. Ing. Mariána Horvátha, PhD., z Fakulty práva Vysokiej školy Danubius Sládkovičovo v odbore Občianske právo. Súčasne sa začalo habilitačné konanie JUDr. Juraja Takáča, PhD., z PrF UMB v odbore Občianske právo.

4. Podpora vedeckovýskumných aktivít Právnickej fakulty UMB

4.1 Študentská vedecká odborná činnosť (ŠVOČ):

4.1.1 Fakultné kolo ŠVOČ

Fakultné kolo ŠVOČ bolo vyhlásené 17. novembra 2022. Záujemcovia z radov študentov a doktorandov mohli odovzdať svoje súťažné práce do 31. marca 2023

Fakultné kolo ŠVOČ sa konalo v termíne 31. mája 2023. Celkovo sa do fakultného kola ŠVOČ zapojilo 5 študentov, ktorí odovzdali súťažné práce. Výsledky Fakultného kola ŠVOČ boli nasledovné:

1. miesto - JUDr. Tomáš Zábrenszki s prácou „Porovnanie ukladaných trestov vybraných krajín Európskej únie vo vzťahu k drogovej trestnej činnosti a možný nesúlad slovenskej legislatívy s právom Európskej únie“
2. miesto - Dominika Kučerová s prácou „Meno a priezvisko vo svetle práva a feministických ideí“
3. miesto – Bc. Paulína Sádecká s prácou „Týranie osôb mužského pohlavia (realita alebo latentná trestná činnosť)“
4. miesto – Solomiia Stets s prácou „Ako si Rusko tvorí nové dejiny“
5. miesto - Bc. Terézia Gajdošová s prácou „Diskvalifikácia z výkonu funkcií v obchodných spoločnostiach“

4.1.2 Česko-slovenské kolo ŠVOČ

Česko-slovenské kolo ŠVOČ sa uskutočnilo na Právnickej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe v termíne 21. septembra 2023 (termín pre odovzdanie súťažných prác bol stanovený do 1.septembra 2023). Do česko-slovenského kola sa za Právnickú fakultu UMB zapojili 2 študenti. Celkovo sa česko-slovenského kola zúčastnilo 67 študentov v niekoľkých súťažných sekciách. Naši dvaja zúčastnení študenti súťažili v sekcii „doktorandské štúdium“ a „trestné právo“.

Mená umiestnených študentov a názvy ich prác:

2. miesto - JUDr. Tomáš Zábrenszki s prácou „Porovnanie ukladaných trestov vybraných krajín Európskej únie vo vzťahu k drogovej trestnej činnosti a možný nesúlad slovenskej legislatívy s právom Európskej únie“

2. miesto – Bc. Paulína Sádecká s prácou „Týranie osôb mužského pohlavia (realita alebo latentná trestná činnosť)“

Záver:

Dve druhé miesta na česko-slovenskom kole ŠVOČ, ktorého sa zúčastnili prostredníctvom súťažiacich študentov a doktorandov všetky verejnoprávne právnické fakulty z Českej republiky a Slovenskej republiky sú výrazným úspechom a povzbudením do budúcnosti.

Ako výzvu vnímame intenzívnejšiu propagáciu ŠVOČ na fakulte, ktorej výsledkom by mal byť väčší počet študentov, ktorí nie len že prejavia záujem o ŠVOČ ale sa aj súťažne zúčastnia fakultného kola. Túto úlohu sa týka všetkých pedagogických zamestnancov PrF UMB.

4.2 Vedecké konferencie a odborné podujatia Právnickej fakulty UMB v roku 2023

1. Členka katedry medzinárodného, európskeho práva a právnej komunikácie JUDr. Ľubica Saktorová, PhD., LL.M., M.A., sa podieľala za PrF UMB na spoluorganizovaní konferencie «Current legal challenges: Exploring digitalization's impact on private and public law», ktorá sa uskutočnila dňa 24. novembra, 2023, s účasťou hostí z Veľkej Británie, Španielska, Gruzínska, Moldavska, Poľska, Litvy, Maďarska, Nemecka,

Rakúska a iných. Hlavným organizátorom a miestom konania konferencie bola Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University na Ukrajine.

2. Právnická fakulta UMB zorganizovala v priestoroch zámku The Grand Vígľaš v dňoch 14. - 15. novembra 2023 VI. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie s názvom Banskobystrické zámocké dni práva.
3. Katedra ústavného práva a teórie práva organizovala vedecké podujatie, a to 3. ročník poľsko-slovenského stretnutia a v jeho rámci medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom "National Constitutional Systems and EU Constitutional Law Collaboration or Struggle?" Konferencia sa konala 27. októbra 2023 a poľsko-slovenské stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 26. – 28. októbra 2023.
4. Katedra obchodného a finančného práva PrF UMB organizovala v dňoch 13. – 14. septembra 2023 na pôde Právnickej fakulty UMB medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom „Neštandardné legislatívne zásahy štátu v neštandardných situáciách“. Príspevky z tejto konferencie boli vydané v recenzovanom vedeckom zborníku s názvom „Neštandardné legislatívne zásahy štátu v neštandardných situáciách. Pocta profesorovi Milanovi Ďuricovi“
5. Katedra občianskeho a pracovného práva PrF UMB spoluorganizovala vedecké podujatie s medzinárodnou účasťou dňa 12 septembra 2023 v Bratislave s názvom „Digitálne platformy a digitálna transformácia“ (spoluorganizátori Friedrich Ebert Stiftung, zastúpenie v SR, Labour Law Association/Asociácia pracovného práva, Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave).
6. Katedra dejín štátu a práva usporiadala medzinárodnú vedeckú konferenciu „Banskobystrická škola právnych dejín“ s názvom V ZAJATÍ ŽELEZNEJ OPONY, ktorá sa konala v dňoch 1. - 2. júna 2023 na pôde PrF UMB v Banskej Bystrici, v spolupráci s Múzeom Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici.

Záver:

Právnická fakulta tak ako ostatné právnické fakulty v Slovenskej republike každoročne organizuje fakultnú medzinárodnú vedeckú konferenciu Banskobystrické zámocké dni práva. Konferencia si našla miesto v „itinerári“ konferenčných aktivít poriadaných právnickými fakultami.

Katedrové konferencie mali medzi fakultný charakter, čo možno vnímať len pozitívne. Umožnili vzájomnú výmenu názorov a nadviazanie nových vedeckých kontaktov. Za hlavné pozitívum možno vnímať internacionalizáciu konferenčných aktivít medzi PrF UMB a zahraničnými právnickými fakultami.